

Αναμνήσεις με τον Αλέξανδρο Αυδή

Στον αεραθλητισμό και στην αεροπορία γενικότερα, έχουμε πολλούς μανιώδεις συλλέκτες αντικειμένων. Κάθε αεροπορικό αντικείμενο, χρήσιμο ή σκουπίδι, μπορεί να αποτελέσει τμήμα συλλογής. Κάθε έγγραφο μπορεί να θεωρηθεί τμήμα πολύτιμου αρχείου. Οι συλλέκτες συνδέονται συναισθηματικά με αυτά τα αντικείμενα και τα φυλάττουν επιμελώς δια βίου. Όταν πεθάνει ο συλλέκτης, η χήρα του τα πετάει στα σκουπίδια. Αν είναι πολλά, φωνάζει τον παλιατζή.

Δυστυχώς, η νοοτροπία του συλλέκτη είναι κτητική. Δεν τα δημοσιεύει και δεν τα προβάλλει, αλλά τα κρατάει ζηλοτύπως για τον εαυτό του. Με αυτόν τον τρόπο, μαζί με τα άχρηστα αεροσκουπίδια, χάνουμε και κάποια σπάνια διαμάντια.

Υπάρχουν συλλέκτες που μαζεύουν αεροπορικές φωτογραφίες, έτσι για να τις έχουν, χωρίς να ενδιαφέρονται για το ποιούς απεικονίζουν, πότε και πού είναι τραβηγμένες. Η έρευνα δεν συγκαταλέγεται πάντα στα ενδιαφέροντα των συλλεκτών.

* * *

Προσφάτως απεβίωσε ο προπολεμικός ανεμοπόρος Αλέξανδρος Αυδής. Πολλοί συλλέκτες ενδιαφέρθηκαν να αποκτήσουν τα υλικά του μουσείου του και το αρχείο του, σαν συλλεκτικά αντικείμενα.

Στον Αυδή όμως δεν ήταν τόσο τα αντικείμενά του που ήταν πολύτιμα, όσο ο ίδιος ο άνθρωπος. Έχοντας

βρεθεί μέσα στα ανεμοπορικά δρώμενα από το 1938 μέχρι το 1960, είχε διατηρήσει εναργείς αναμνήσεις από την περίοδο αυτή. Άλλοι ανεμοπόροι της ηλικίας του, που είχαν ασχοληθεί αργότερα με τις επιχειρήσεις τους και με τα παιδιά τους, είχαν εγγράψει πάνω από την ανεμοπορική μνήμη τους νεότερες πληροφορίες. Έτσι οι προπολεμικές τους μνήμες ήταν ασαφείς. Στον Αυδή αντιθέτως, οι προπολεμικές ιστορίες ήταν σαν να έγιναν εχθές.

Ο Αλέξανδρος Αυδής είχε γεννηθεί το 1920. Εγώ βεβαίως έχοντας γεννηθεί το 1943 δεν τον γνώριζα από το σχολείο. Τον γνώρισα μέσω του Παντελή Καλογεράκου που είχε ενδιάμεση ηλικία. Τον γνώρισα στο συνεργείο του, την εποχή που ασχολιόταν με το «Ελληνικόν Πνεύμα», ένα ποδοκίνητο αεροπλάνο. Ήταν η εποχή όταν οι Ευρωπαίοι δοκίμαζαν να πετάξουν με αεροδυναμικά ποδοκίνητα αεροπλάνα, λογικών διαστάσεων. Όταν αργότερα οι Αμερικανοί κατασκεύασαν εύθραυστους δεινόσαυρους και κέρδισαν το έπαθλο Kremer, όλες οι ευρωπαϊκές κατασκευές μπήκαν στα μουσεία. Το ίδιο συνέβη και με το «Πνεύμα» του Αυδή που πήγε στο μουσείο της ΠΑ στο Τατόι και κατεστράφη από νερά που έσταζαν από την οροφή του υποστέγου.

* * *

Για την αεροπορική σταδιοδρομία του Αυδή έχουν δημοσιευθεί πολλά. Έχει εξάλλου εκδώσει και ο ίδιος κάποια φυλλάδια. Το πιο γνωστό σύγγραμμά του είναι «Οι πρωτοπόροι» που αναφέρεται στους

πρώτους Έλληνες αεροπόρους, κυρίως δε στον Δημήτριο Καμπέρο. Αυτά είναι γνωστά. Αυτό όμως που πολλοί παραβλέπουν είναι το δεύτερο τμήμα του βιβλίου, που περιγράφει την δράση του Καμπέρου στο ανεμοπορικό σωματείο του Παλαιού Φαλήρου, λίγο πριν τον πόλεμο.

Ο Αυδής σαν μαθητής του Καμπέρου ήταν παρών στην μνημειώδη συνάντηση του Καμπέρου με τον άλλο μεγάλο προπολεμικό ανεμοπόρο, τον Γεώργιο Πέσσε. Όλες αυτές οι ιστορίες μάς είναι γνωστές από τον Αυδή. Στις φωτογραφίες του «Hellenic Soaring Archive» εμφανίζεται επανειλημμένως ο Αυδής, διότι πολλές από τις φωτογραφίες αυτές διασώθηκαν από το προσωπικό του άλμπουμ. Το πολύτιμο αυτό άλμπουμ το φύλαγε επιμελώς και δεν το έδινε σε κανέναν. Ένα απόγευμα που καθόμαστε στο μπαλκόνι του σπιτιού του, μου το εμπιστεύτηκε προς μεγάλην έκπληξή μου. Το σκανάρισα το ίδιο βράδυ και του το επέστρεψα την επομένη. Έτσι έχει διασωθεί το περιεχόμενο του άλμπουμ, και δεν φοβόμαστε πια για την τύχη του αντικειμένου.

Ο Αυδής κατοικούσε στο Π. Φάληρο και εγώ στο Καλαμάκι. Μου ήταν λοιπόν πολύ εύκολο να πεταχτώ για λίγο στο σπίτι του. Του τηλεφώνουσα το απόγευμα και αν ήταν διαθέσιμος, πήγαινα και τον έβλεπα. Όσο ζούσε η γυναίκα του, συναντιόμαστε στο εργαστήριό του στο ισόγειο, όπου είχε το μουσείο του και τις κατασκευές του. Αργότερα, περνούσαμε πολλές ώρες στο μπαλκόνι του σπιτιού του, μιλώντας για τα παλιά. Αυτά τα παλιά δεν ήταν

μόνο αεροπορικά.

Όταν μπήκαν οι Γερμανοί στην Ελλάδα, κατέλαβαν το ΚΕΑ Φαλήρου για να επισκευάζουν εκεί τα αεροπλάνα τους. Ο Αυδής όμως δεν ήθελε να υπηρετήσει τους κατακτητές και προτίμησε να παραιτηθεί. Έκανε διαδοχικώς διάφορες δουλειές και κατέληξε να καταταγεί στην αστυνομία, και ειδικώς στο μηχανοκίνητο τμήμα της. Από εκεί παρακολούθησε όλη την Κατοχή και τα Δεκεμβριανά. Μετά από αυτά ξαναγύρισε στο ΚΕΑ.

Για την περίοδο αυτή της ζωής του, ο Αυδής έγραψε το βιβλίο «Οι Μπουραντάδες» (εκδόσεις Νέα Θέσις). Το βιβλίο είναι διανθισμένο με σχέδια του ίδιου του Αυδή. Τα σχέδια αυτά δεν έχουν

καλλιτεχνική αξία αλλά ιστορική, γιατί απεικονίζουν επακριβώς τι ήταν αποτυπωμένο στην μνήμη του συγγραφέα.

Μέσα στα αντικείμενα τού μουσείου του υπήρχε και ένα βλήμα από σφαίρα 48ρα. Το βλήμα αυτό δεν είναι ένα τυχαίο βλήμα από αυτά που μαζεύουν οι συλλέκτες στα πεδία βολής. Πρόκειται για το βλήμα που αφαίρεσαν οι γιατροί από την κνήμη του Αυδή κατά τις επιχειρήσεις πριν τα Δεκεμβριανά. Η ιστορία των αντικειμένων έχει μεγαλύτερη αξία από τα ίδια τα αντικείμενα.

Ο Αυδής είχε πολύ ευρύτερα ενδιαφέροντα από την αεροπορία. Θα δυσανεστήσω ίσως τους φανατικούς, αλλά το μοναδικό ηχητικό ντοκουμέντο

που επισυνάπτω στο τεύχος αυτό, δεν είναι αεροπορικό. Είναι η χαρακτηριστική φωνή του Αυδή που απαγγέλει από στήθους ένα ποίημα που θυμόταν από τα γυμνασιακά του χρόνια. Πολλά αποσπάσματα αυτού του ποιήματος χρησιμοποιούνται στην γλώσσα μας, χωρίς να είναι σε όλους γνωστή η προέλευσή τους. Απολαύστε λοιπόν τον Αυδή στο συνημμένο ηχητικό αρχείο .wav.

* * *

Μετά τον θάνατο της γυναίκας του, ο Αυδής έμεινε μόνος και μου εξέφρασε την επιθυμία να κατασκευάσει ένα ανεμόπτερο Ziegling. Οι λίγοι φίλοι του που τον αποκαλούσαμε απλώς «Αλέκο» σπεύσαμε να βοηθήσουμε. Ιδιαίτερα ο Βασίλης

Κατηνιώτης προσφέρθηκε να κατασκευάσει μία ολόκληρη σειρά πλευριδίων για το ανεμόπτερο.

Η ιστορία των ελληνικών κατασκευών ανεμοπτέρων βρίσκεται στο βιβλίο "Building gliders in Greece". Το βιβλίο αυτό σαν αρχείο .pdf είναι προσβάσιμο στο site www.aerodata.gr οπότε και δεν χρειάζεται να επαναλάβουμε εδώ την ιστορία. Παραθέτουμε απλώς δύο πρόσθετες φωτογραφίες.

Στην πρώτη φωτογραφία της προηγούμενης σελίδας, μπροστά στον Αυδή βρίσκεται ένα πλευρίδιο πτέρυγας Zoegling, καθώς και η μήτρα κατασκευής των πλευριδίων, επί της οποίας συζητούμε.

Κατά σύμπτωση κοντά στο σπίτι του υπήρχε κάποιο μαραγκούδικο, όπου ο Αυδής έκοβε τα ξύλα του. Τα ξύλα για τις δοκούς των πτερύγων επέλεξε ο ίδιος από την ντάνα τού ξυλέμπορου, όπου τον πήγαμε. Η κατασκευή προχωρούσε και ο Αυδής ήταν ικανοποιημένος. Αυτό φαίνεται καταφανώς στην δεύτερη φωτογραφία όπου, μαζί με τον Κατηνιώτη, ασχολούνται με την άτρακτο του ανεμοπτέρου του. Ξαφνικά όμως ενέσκηψε το βαρύ γήρας.

* * *

Συνέχισα να βλέπω τον Αυδή τα απογεύματα στα διάφορα αναρρωτήρια και γηροκομία, μέχρις ότου μονιμοποιήθηκε βορείως των Αθηνών. Έκτοτε ο Αυδής ήταν προσβάσιμος μόνο σε εορτές και κοινωνικές συγκεντρώσεις σαν τιμούμενο πρόσωπο, γύρω από το οποίο γίνονταν κάποιες αεροπορικές συζητήσεις.

Η σχέση μου με τον Αλέκο ήταν ατομική και όχι κοινωνική. Έτσι αναγκαστικά έπαψα να τον βλέπω. Ήταν ένας θαυμάσιος άνθρωπος, ιδιοφυής όπως έλεγε ο ίδιος, και πολυμήχανος θα προσθέσω. _

Κ. Πικρός

Georg von Peschke

Πρόκειται για ένα θρυλικό πρόσωπο της ελληνικής ανεμοπορίας, για το οποίο έχουμε ήδη γράψει πολλά. Ήταν ενεργός στην ανεμοπορία το ίδιο διάστημα με τον Αυδή, από το 1938. Ήταν γνωστός στην ανεμοπορία σαν Γεώργιος Πέσκε.

Σε όλα τα άρθρα που έχουμε δημοσιεύσει για τα αμέσως προπολεμικά και μεταπολεμικά χρόνια, αναφέρεται συχνά το όνομα του Πέσκε. Εδώ θα κάνουμε μόνο μια σύντομη ανασκόπηση.

Ο Πέσκε γεννημένος το 1900, ήταν Αυστριακός,

ιπτάμενος του Αυστροουγγρικού Αυτοκρατορικού Στρατού. Έτσι συστήθηκε στον Καμπέρο το 1938. Ο αυτοκράτορας δεν υπήρχε μετά το 1918. Πλην όμως, το όνομα του εθνικού κράτους της Αυστρίας Oesterreich δεν έπαψε να ενέχει το συνθετικό Reich. Ποιά ήταν η αεροπορική εμπλοκή του Πέσκε και από πότε μέχρι πότε, δεν μάθαμε ποτέ.

Στην Ελλάδα ήρθε σαν ζωγράφος, για να ζωγραφίσει ελληνικά τοπία. Έργα του δεν είδαμε ποτέ. Στην Σκύρο συνδέθηκε με την ντόπια γερμανομαθή συνοδό του, την οποία νυμφεύτηκε το 1928. Ο Πέσκε πήρε ελληνική υπηκοότητα. Το όνομά της γυναίκας του, Φαλταΐνα, πάντα προβλημάτιζε τον Αυδή που την γνώριζε καλά.

Στην Ελλάδα κατοικούσαν στο Π. Φάληρο, αλλά δημιούργησε στην Σκύρο ανεμοπορική προσκοπική ομάδα και φρόντισε να κατασκευαστεί για την ομάδα του ένα ανεμόπτερο Zoegling.

Το 1939 φρόντισε να γίνει στην Σκύρο η 2η ανεμοπορική κατασκήνωση. Γι αυτήν υπάρχει αναλυτικό κείμενο και αρκετές φωτογραφίες (βλέπε βιβλίο «ανεμοπορία και ΠΑ»). Ο Αυδής ήταν παρών στην κατασκήνωση και από αυτόν διασώθηκαν οι πληροφορίες και το φωτογραφικό υλικό.

Οι ανεμοπορικές φωτογραφίες έχουν ήδη δημοσιευθεί. Εδώ θα σας δώσουμε απόσπασμα από μία φωτογραφία του άλμπουμ του Αυδή, όπου φαίνεται ο Πέσκε μαζί με τις δύο κόρες του, κατά την κατασκήνωση του 1939.

Το 1945 ο Πέσκε με τον Αυδή πρωτοστατούν στην δημιουργία των Ελλήνων Αεροπροσκόπων. Η φωτογραφία των Πέσκε και Αυδή με αεροπροσκοπική στολή έχει δημοσιευθεί πολλάκις. Στο άλμπουμ τού Αυδή υπάρχει ιδιόγραφη σημείωση του με τα πρώτα στελέχη του αεροπροσκοπισμού, που παραθέτουμε στην επόμενη σελίδα.

Γεώργιος Πέσκε

Λέκκος

Αλέξανδρος Αυδής

1^η ΟΜΑΔΑ
 ΑΕΡΟΠΡΟΣΚΟΠΩΝ
 ΑΘΗΝΩΝ
 ΙΔΡΥΤΑΙ;
 Γ. ΠΕΣΚΕ: ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ
 Ν. ΔΕΛΕΝΔΑΣ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΑΡΧΗΓΟΣ
 Δ. ΚΑΡΑΣ: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΥΠΑΡΧΗΓΟΣ
 Α. ΑΥΔΗΣ: ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΥΠΑΡΧΗΓΟΣ
 ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1945

Κατά την διάρκεια της Κατοχής ο Πέσκε είχε σχεδιάσει το ανεμόπτερο «Γλάρος» που κατασκευάζεται μετά τον πόλεμο στην Αθήνα και πετάει το 1950. Στην κατασκευή συμμετέχει και ο

Γεώργιος Πέσκε

Brankovic
 Γιουγκ. αερολέσχη

Αλέξανδρος Αυδής

Αυδής. Το σχέδιο του Πέσκε για τον «Γλάρο» έχει διασωθεί και βρίσκεται μέχρι και σε ευρωπαϊκά directories ανεμοπτερωτών. Φωτογραφίες του «Γλάρου» υπάρχουν πολλές (βλέπε Hellenic Soaring Archive).

Μία ακόμα φωτογραφία των Πέσκε και Αυδή, κάπως πιο επίσημη, υπάρχει στο άλμπουμ του Αυδή και σας την παραθέτουμε here above.

Ο Πέσκε απέθανε το 1959, η δε οικογένειά του αναχώρησε για την Αμερική και χάθηκαν τα ίχνη της.

Αυτή ήταν εν συντομία η ιστορία του Γεωργίου Πέσκε όπως την γνωρίζαμε μέχρι προσφάτως.

Σήμερα όμως βρήκαμε στο ιντερνέτ την ιστορία του Georg Vinko von Peschke σαν ζωγράφο:

<http://www.brynmawrcollections.org/peschke/>

Για την δημιουργία τού σχετικού site έχουν συνεργαστεί οι κόρες τού Πέσκε που βρίσκονται παντρεμένες στην Καλιφόρνια με τα ονόματα Nausika Martin και Marianna Monaco.

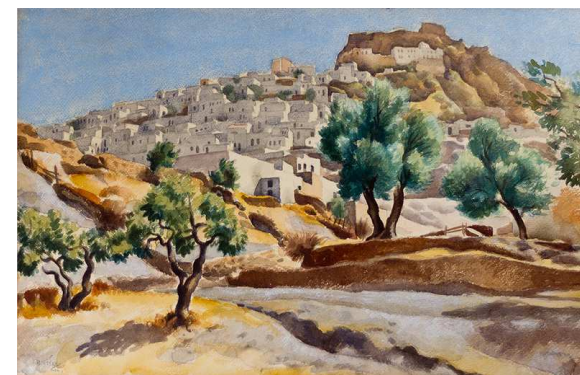
Είδαμε ήδη την φωτογραφία της Ναυσικας και της Μαρίας στην κατασκήνωση του 1939. Ο πατέρας τους όμως φρόντισε να ζωγραφίσει τις κόρες του σε μεγαλύτερη ηλικία με σκυριανές φορεσιές (μπορείτε να τις δείτε στο site). Από τα έργα του Πέσκε επιλέξαμε να παραθέσουμε το πορτρέτο της πεθεράς του.

Ένα πρόβλημα που μας απασχόλησε είναι το όνομα Vinko που χρησιμοποιεί ο Πέσκε κατά περιπτώσιν. Η κατάληξη -κο είναι χαρακτηριστική σε υποκοριστικά της σερβοκροατικής γλώσσας. Το Vinko είναι υποκοριστικό του Vincent (ελληνιστί Βικέντιος). Ο Πέσκε σήμερα θα χαρακτηριζόταν Κροάτης. Είχε γεννηθεί στο τμήμα της Αυστροουγγαρίας που σήμερα είναι η Κροατία. Ο ίδιος δήλωνε Αυστριακός και μιλούσε γερμανικά.

Το όνομα της γυναίκας του, Φαλταΐνα, που προβλημάτιζε τον Αυδή, είναι τοπικό σκυριανό γυναικείο όνομα. Αν γράψετε την διεύθυνση: www.faltaina.gr θα βρείτε το ζαχαροπλαστείο της κας Φαλταΐνας Κυριακοπούλου στην Σκύρο. Από τα σχόλια των πελατών του ζαχαροπλαστείου εικάζουμε ότι θα πρέπει να παρασκευάζει πολύ εύγευστα γλυκά.

Το site περί του ζωγράφου Peschke παραπονιέται ότι, μετά τον πρόωρο θάνατό του, ο ζωγράφος έπεσε σε αφάνεια. Σαν ανεμοπόρος όμως ο Γεώργιος Πέσκε δεν ξεχάστηκε ποτέ. Ο Πέσκε με τον Αυδή είχαν διαφορά ηλικίας 20 ετών. Αλλά τόσα χρόνια χώριζαν τον Αυδή από εμένα. Στην ανεμοπορία όμως τα χρόνια δεν είναι εμπόδιο για μακροχρόνιες φιλίες._

Όταν γράφουν οι τεχνικοί

Για τα βιβλία του τεχνικού του ΚΕΑ Αλεξάνδρου Αυδή γράψαμε ήδη. Κατά σύμπτωση όμως κυκλοφόρησαν προσφάτως δύο νέα βιβλία γραμμένα από τεχνικούς της αεροπορίας.

Ο **Παντελής Χειμαριός** είναι ήδη γνωστός στους αεραθλητικούς κύκλους. Διετέλεσε γραμματεύς του ΣΠΑ την εποχή που έγινε ΣΠΥΑ και είχε την επιμέλεια του περιοδικού «Αεροπλάνο» που είχε ιδρύσει ο Παντελής Καλογεράκος. Ο Χειμαριός ήταν μηχανικός

της Πολεμικής Αεροπορίας.

Το πολυσέλιδο βιβλίο του «Ιστορία του τεχνικού σώματος της ΠΑ» είναι αποτέλεσμα πολυετούς έρευνας στα αρχεία της ΠΑ και στις αναμνήσεις στελεχών. Η γνωστή ιστορία της ΠΑ εμφανίζεται στο βιβλίο με πολύ ενδιαφέροντα τρόπο, όπως την βλέπουν οι μηχανικοί. Προβάλλονται άνθρωποι και γεγονότα με τα οποία δεν ασχολούνται οι χειριστές που γράφουν συνήθως βιβλία.

Δεν πρόκειται για επιπόλαια αφήγηση ηρωικών γεγονότων, αλλά για συστηματικό και καλά ντοκουμανταρισμένο κείμενο, ευχάριστο στην ανάγνωση και χρήσιμο σαν ιστορική αναφορά.

Το βιβλίο είναι ο πρώτος τόμος της ιστορίας, μέχρι το 1930. Για τους ανεμοπόρους ειδικό ενδιαφέρον έχει η υπάρχουσα αναφορά στον μηχανικό Νικόλαο Κόσκορο που είναι ο πρώτος που ασχολήθηκε με ανεμοπορική εκπαίδευση στην χώρα μας (βλέπε βιβλίο «Ανεμοπορία και ΠΑ»). Αλλά περί αυτού του γεγονότος του 1934 περιμένουμε να διαβάσουμε αναλυτικότερα στον δεύτερο τόμο του έργου.

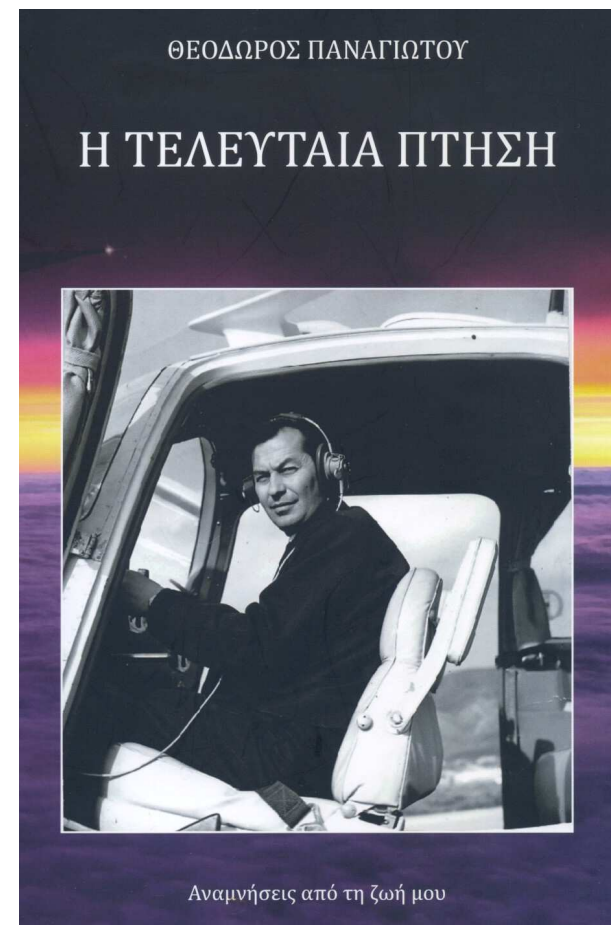
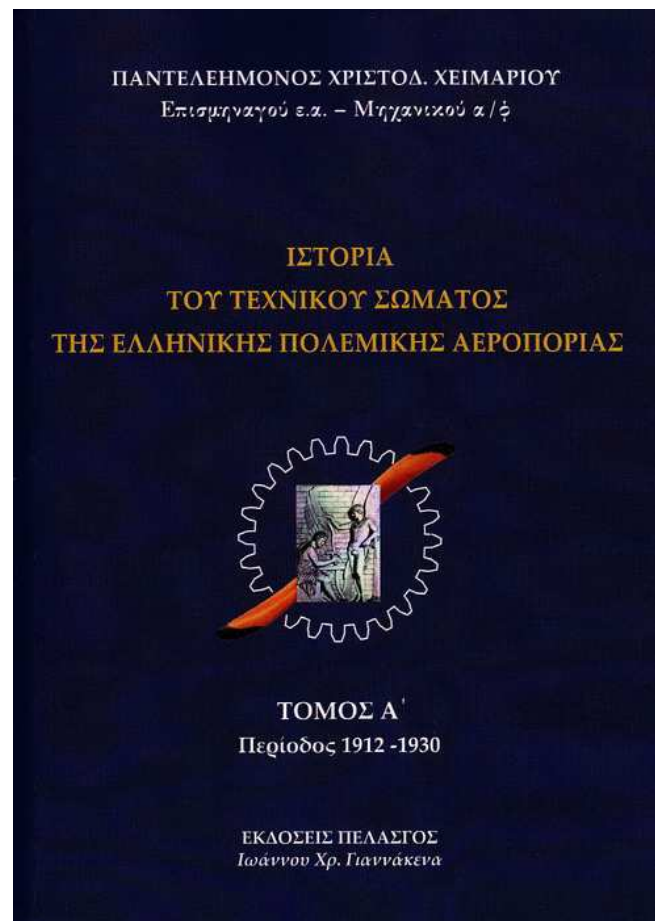
Ο **Θεόδωρος Παναγιώτου**, μεταπολεμικός ανεμοπόρος, είναι ήδη γνωστός στους αναγνώστες μας από το κείμενό του περί του Ανεμοπορικού Κέντρου Τριπόλεως (τεύχος 35). Υπήρξε τεχνικός της Ολυμπιακής κατά τα χρυσά χρόνια του Ωνάση.

Το βιβλίο του «Η τελευταία πτήση» επικεντρώνεται κυρίως στα ατυχήματα που έπληξαν τους πέριξ τον Ωνάση χειριστές, τα οποία παρακολούθησε ο ίδιος εκ του σύνεγγυς.

Στο τεύχος μας 31 (Μάιος 1997) περί αντιστροφής πηδαλίων, έχετε διαβάσει ήδη την άποψή μας για την σειρά των 5 θανάτων (χωρίς τους Κουρήδες) που ξεκινάει από τον αεραθλητισμό. Παρόμοια άποψη εκφράζει και ο Παναγιώτου, αποκηρύσσοντας τις θεωρίες περί δολιοφθορών και συνομωσίας.

Η εκδοχή της δολοφονίας θα συνεχίσει να προβάλλεται και να συγκινεί τους αναγνώστες. Ας μην ξεχνάμε την περίφημη ρήση: «Η αλήθεια δεν επιτρέπεται να στέκεται εμπόδιο σε ένα καλό σενάριο». Στο βιβλίο «Φλαντανελάς» στο κεφάλαιο «Το κύπελλο Αμέρικα» υπάρχει μια εκδοχή πιο σύνθετη από τα απλά οικονομικά συμφέροντα.

Οι τεχνικοί της αεροπορίας δεν πρέπει να διστάζουν να γράφουν τις εμπειρίες τους. Αυτές δεν έχουν λιγότερη σημασία για τις πτήσεις από τις εμπειρίες των χειριστών.

Ευθυμογράφημα Μαϊμουδίσματα

Κάποιες δεκαετίες πριν, το αστικό δίκαιο ήταν αντικείμενο γελοιοποιήσεως. Όταν ένα ζευγάρι αποφάσιζε να χωρίσει, πήγαινε σε κάποιο δικηγόρο και του έλεγε:

- Αποφασίσαμε να χωρίσουμε. Βγάλε μας λοιπόν διαζύγιο.

Ο δικηγόρος ρωτούσε:

- Ποιός είναι ο δικηγόρος του αντιδίκου;
- Ποιός αντίδικος; απορούσε το ζευγάρι. Δεν υπάρχει αντιδικία, αλλά συμφωνία.

Ο δικηγόρος εξηγούσε ότι, το αστικό δίκαιο δεν προέβλεπε διαζύγιο "κοινή συναινέσει" αλλά μόνο «κοινή υπαιτιότητα». Έστηνε λοιπόν ένα δικαστικό θέατρο, μια δίκη μαϊμού. Επιστούσε τυποποιημένες διαφωνίες και καλούσε μάρτυρες να βεβαιώσουν ψευδώς διαφωνίες του τύπου «τούρτα στα μούτρα».

Ο δικαστής αναγνωρίζοντας στην δικογραφία τις τυποποιημένες διαφωνίες, εξέδιδε αμέσως διαζύγιο "κοινή υπαιτιότητα", χωρίς καν ακροαματική διαδικασία, και το θέατρο ελάμβανε τέλος.

Κάποτε ο νόμος αναγκάστηκε να αναγνωρίσει το συναινετικό διαζύγιο και όλες αυτές οι γραφικότητες εξαφανίστηκαν οριστικά. Παράλληλα, ο ελληνικός νόμος αναγνώρισε τότε και το ισλαμικό διαζύγιο, με μια μικρή απλοποίηση. Δεν χρειάζεται να πεις τρεις φορές "σε χωρίζω", "σε χωρίζω", "σε χωρίζω". Αρκεί να μείνεις τρία χρόνια εν διαστάσει, χωρίς να πεις τίποτα, και έχεις αυτομάτως διαζύγιο. Τέρμα τα μαϊμουδίσματα.

* * *

Κάτι αντίστοιχο γινόταν και με το εμπορικό δίκαιο. Ο νόμος προέβλεπε την ύπαρξη εταιρειών, όπου

πολλά πρόσωπα συνεργάζονταν για το κοινό οικονομικό συμφέρον. Η ελκυστικότερη εταιρεία ήταν η «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» (ΕΠΕ). Μια επιχείρηση θα ξεκινούσε από ένα άτομο και θα εξελισσόταν σε εταιρεία. με πολλούς μετόχους. Αυτό είχε στο μυαλό του ο νομοθέτης.

Τα πράγματα όμως δεν πήγαιναν πάντα έτσι. Κάποιες εταιρείες συνέχιζαν να ανήκουν και να διοικούνται από ένα και μόνο άτομο, εις γελοιοποίησιν του εμπορικού δικαίου που επέμενε να θεωρεί τις ΕΠΕ πολυμετοχικές. Δεκάδες δήθεν διοικητικά συμβούλια καταγράφονταν στα βιβλία πρακτικών, ενώ ποτέ δεν έγιναν. Γενικές συνελεύσεις υπήρχαν μόνο στα χαρτιά. Εκατοντάδες έγγραφα υπογράφονταν από συνεργάτες που υπήρχαν μόνο για να υπογράψουν τα έγγραφα αυτά. Τέτοιες γραφειοκρατικές μαϊμουδιές ήταν απαραίτητες για να συνεχίζει απρόσκοπτα η οικονομική δραστηριότητα της εταιρείας.

Πριν από λίγα χρόνια, ο νόμος αναγνώρισε την εκτεταμένη κοροϊδία και θέσπισε την "μονοπρόσωπη ΕΠΕ" δίνοντας τέλος στην θεατρική παράσταση. Τέρμα και τα οικονομικά μαϊμουδίσματα.

* * *

Και τώρα ας έλθουμε στον αεραθλητισμό. Μήπως ήρθε η ώρα να θεσπίσουμε την "μονοπρόσωπη αερολέσχη"; Έχει κανείς αναλογισθεί πόσες από τις αερολέσχες μας είναι στην ουσία μονοπρόσωπες;

Τα τελευταία 30 χρόνια θα μπορούσαμε να καταμετρήσουμε τουλάχιστον 95 πρωτοβάθμια σωματεία (αερολέσχες) που είχαν νομική αναγνώριση από κάποιο ανά την Ελλάδα πρωτοδικείο. Υπήρξαν και τέσσερα δευτεροβάθμια σωματεία (ομοσπονδίες). Δεν γνωρίζουμε αν κάποιο από τα σωματεία αυτά έχει νομικώς διαλυθεί. Για παράδειγμα, η «Ελληνική Ανεμοπορική Ομοσπονδία» υπάρχει

πάντα, σαν ένας φάκελος με επίσημα έγγραφα στο αρχείο την Ανεμολέσχης.

Μεταξύ όλων αυτών των σωματείων υπήρξαν κάποια που ιδρύθηκαν από την αρχή σαν μονοπρόσωπα. Κάποιος επιχειρηματίας θεώρησε ότι χρειάζεται να υπάρχει πλάι στην επιχείρησή του και μία αερολέσχη. Ίσως υπολόγιζε καλοπίστως ότι, η επαγγελματική δραστηριότητά του θα δημιουργήσει μια ομάδα αεραθλητών που θα εκφράζεται μέσω της αερολέσχης αυτής. Ίσως υπολόγιζε ότι η επιχείρησή του θα μπορέσει να καρπούται προνομίων που έχουν οι αερολέσχες. Και στις δύο περιπτώσεις η διοίκηση είναι συχνά στα χαρτιά συλλογική, στην ουσία όμως μονοπρόσωπη. Ένα τέτοιο σωματείο θα μπορούσε να είχε ιδρυθεί εξ αρχής σαν μονοπρόσωπη αερολέσχη. Αλλά ο νόμος δεν προβλέπει κάτι τέτοιο.

* * *

Υπάρχουν μονοπρόσωπες αερολέσχες που ξεκίνησαν με μεγάλο ενθουσιασμό, σαν πολυπρόσωπα σωματεία. Στην πορεία ο ενθουσιασμός εξατμίστηκε, τα μέλη απογοητεύθηκαν και το σωματείο κατόρθωσε να είναι μια μονοπρόσωπη υπόθεση, που διατηρείται γιατί κάποιος έχει ακόμα την ελπίδα ότι κάτι θα αναστηθεί από την τέφρα του, όπως ο Φοίνιξ των αρχαίων και της 21ης Απριλίου. Το σωματείο είναι σήμερα μια στοίβα φάκελοι με έγγραφα, στην ντουλάπα του προέδρου, πλάι στις παντούφλες του.

Τέτοια σωματεία είναι σήμερα μονοπρόσωπες αερολέσχες. Αν όμως υπάρξει πάλι κρατική επιχορήγηση του αεραθλητισμού, τέτοια σωματεία θα αναστηθούν «ως ο φοίνιξ» και θα απαιτήσουν συμμετοχή στην διανομή των πόρων, προβάλλοντας την αρχαιότητά τους στην αεραθλητική επετηρίδα.

Τον παλιό καιρό τέτοια σωματεία τα ονομάζαμε σωματεία-μαϊμούδες. Γιατί να μην αναγνωρίσουμε την πραγματικότητα και να θεσπίσουμε επισήμως

την "μονοπρόσωπη αερολέσχη"; Η νομοθεσία δεν πρέπει να μένει πίσω από την καθημερινή πρακτική της πιάτσας. Πρέπει να εκσυγχρονίζεται.

* * *

Υπήρξαν κάποια δρώντα σωματεία όπου ο πρόεδρος ήταν τόσο δικτατορικός, ώστε ήθελε να περνάν όλα από το χέρι του, το δε ΔΣ να συγκαλείται απλώς για να εγκρίνει τις πράξεις του και τις ιδέες του.

Τέτοιοι πρόεδροι υπήρξαν στο παρελθόν και πρέπει να υπάρχουν και σήμερα. Μπορεί να είναι ικανοί, που να πείθουν τους γύρω τους για την ορθότητα της δικτατορίας τους. Μπορεί όμως να είναι και θρασείς που μπαίνουν στον συνήθη φαύλο κύκλο των δικτατόρων. Τα ικανά στελέχη απομακρύνονται από δίπλα τους, με μικρά αθόρυβα πηδηματάκια. Γύρω από τον δικτάτορα παραμένουν ανίκανοι καιροσκόποι που τον ανέχονται, οι οποίοι και τελικώς συμβάλουν στην κατακρήμνιση του οικοδομήματος.

Αυτό είναι το άδηλο "μονοπρόσωπο σωματείο" παλαιού τύπου, το παραδοσιακό. Δεν είναι νομικώς μονοπρόσωπο (de jure) αλλά ουσιαστικώς (de facto). Έτσι, για να μην ξεχνάμε και τα λατινικά μας.

* * *

Σήμερα όμως υπάρχει και το άδηλο "μονοπρόσωπο σωματείο" νέου τύπου. Σήμερα με τους υπολογιστές, τα σωματεία τείνουν να μην έχουν αρχείο με έγγραφα. Όλη η έγγραφος λειτουργία του σωματείου τείνει να βρίσκεται μέσα σε έναν υπολογιστή. Τέρμα τα επιστολόχαρτα, οι φάκελοι αλληλογραφίας και τα γραμματόσημα. Όλα αυτά τα αντικατέστησε ο υπολογιστής. Η αλληλογραφία γράφεται από τον γραμματέα μέσα στον υπολογιστή και από αυτόν αποστέλλεται κατ' ευθείαν σε κάποιους άλλους υπολογιστές, χωρίς να παρεμβάλλεται η ιδιαίτερα του αποστολέα, το ταχυδρομείο, και η ιδιαίτερα του παραλήπτη. Ο γραμματέας και ένας υπολογιστής γίνονται "μονοπρόσωπη γραμματεία".

Σήμερα τα σωματεία είναι τόσο φτωχά, ώστε δεν

μπορούν πια να συντηρούν γραφεία με δακτυλογράφους, όπως στο παρελθόν. Συχνά, όλη η γραφειακή δουλειά γίνεται από τον ιδιωτικό υπολογιστή του γραμματέως. Σε αυτόν τον υπολογιστή κανένα μέλος δεν έχει πρόσβαση.

Αν μάλιστα ο γραμματέας έχει Διοικητικό Συμβούλιο του χεριού του, και γράφει τα πρακτικά στον υπολογιστή του κατά το δοκούν, η λέσχη καταντάει να συμπυκνώνεται στον γραμματέα και τον υπολογιστή του. Αυτό είναι το άδηλο "μονοπρόσωπο σωματείο" νέου τύπου.

Για να σταματήσουν τα μαϊδίσματα με τα μονοπρόσωπα σωματεία παλαιού και νέου τύπου, είναι καιρός να θεσπίσουμε επισήμως το μονοπρόσωπο αεραθλητικό σωματείο. Το αστικό και το οικονομικό δίκαιο εκσυγχρονίζονται. Με το αεραθλητικό δίκαιο τι θα γίνει;

Τα τεύχη μας μετά το no.98

- 101 Ανεμόπτερα μικρών διαστάσεων
- 102 Οριακό στρώμα και αερομοντελισμός
- 103 Μετεωρολογική αναψυχή
- 104 Μετεωθέματα (Η αύρα στο Άκτιον)
- 105 Επετειακό τεύχος τριακονταετίας
- 106 Ιπτάμενοι αρχαίοι ήρωες. (Θεατρικό)
- 107 Το ΤΕΞΑΣ των Αθηνών
- 108 Ο κανονισμός ΤΕΚΑΝ
- 109 Αερομουσική
- 110 Αναμνήσεις (Αυδής και Πέσκη)

Αερομουσική (συνέχεια)

Από το αρχείο μας ξεθάψαμε ένα ακόμα αεροπορικό τραγούδι περασμένων δεκαετιών. Ονομάζεται "Treetop flyer". Μπορείτε να το ακούσετε στην διεύθυνση:

https://www.youtube.com/watch?v=AeEK_nCNuAw

Πρόκειται για τραγούδι που ηρωοποιεί το λαθρεμπόριο, οπότε κατά την τρέχουσα οικονομική τακτική, πρέπει να θεσπίσουμε αντίμετρα. Σας προτείνουμε λοιπόν να εξιλεωθείτε ακούγοντας ένα αεροπορικό θρησκευτικό άσμα. Ονομάζεται "I fly away" και μπορείτε να το ακούσετε εδώ:

<https://www.youtube.com/watch?v=UEGLGFbPM-8>

Αν ο ύμνος αυτός σας πέφτει πολύ spiritual, σας δίνουμε και μία διεύθυνση με μελωδικότερη εκτέλεση:

<https://www.youtube.com/watch?v=on3rUIY3sS8>

Με τον τρόπο αυτό παραμένουμε πιστοί στον «όρκο του Μιλτιάδη», που έγραψε ο Μπόστ σε ένα ποίημα που κρατάει καλά τις ισορροπίες:

Ορκίζομαι να γίνω ωσάν τον Μιλτιάδη,
να πολεμώ τους Πέρσες με ξίφος όπου δει,
να σφάζω τους εχθρούς μας κάθε πρωί και βράδυ,
συνάμα δε να είμαι και έκτακτο παιδί.